var Aandeel chinolonen in antibioticaconsumptie - rechthebbenden *(Atlas)*

Beschrijving

Percentage rechthebbenden met een terugbetaalde behandeling met chinolonen (ATC = J01M) op het totaal aantal rechthebbenden met een behandeling met antibiotica (ATC-2 = J01), afgeleverd in een publieke apotheek tussen 1 juli van het referentiejaar en 30 juni van het volgende kalenderjaar.

Codering
%

Opmerkingen

- In België zijn verschillende richtlijnen voor klinische praktijken en een antibioticagids ontwikkeld met wetenschappelijk onderbouwde aanbevelingen voor artsen. Deze geven aan wanneer antibiotica geschikt zijn en welke antibiotica(klassen) relevant zijn. De cijfers over het gebruik van de verschillende antibiotica(klassen) kunnen ons dus indirect informatie geven over de toepassing van deze aanbevelingen door artsen. Chinolonen zijn breedspectrumantibiotica, d.w.z. antibiotica die tegen verschillende soorten bacteriën werkzaam zijn en dus niet beperkt zijn tot één soort. Breedspectrumantibiotica vernietigen niet alleen ziekteverwekkers, maar ook de normale flora in en op ons lichaam (met als mogelijke gevolgen diarree en schimmelinfecties).
- De wijziging van de terugbetalingsvoorwaarden voor bepaalde antibiotica, met name (fluoro)chinolonen, vanaf 2017 zou kunnen leiden tot een aanzienlijke daling van het terugbetaalde verbruik van deze klasse antibiotica. Een parallelle stijging van het niet-terugbetaalbaar verbruik (gebruik van antibiotica die niet aan de nieuwe vergoedingscriteria voldoen) blijft echter mogelijk en zou de daling in de statistieken van de IMA Atlas gedeeltelijk kunnen verklaren. We herinneren eraan dat de IMA alleen over gegevens beschikt voor terugbetaalde geneesmiddelen.
- We werken met een periode van juli tot en met juni in plaats van kalenderjaren. Uit ervaring blijkt dat de antibioticumconsumptie stijgt tijdens een griepepidemie. Een griepepidemie kan in het late najaar of in het vroege voorjaar vallen. Het is dus mogelijk dat men in het ene kalenderjaar twee griepepidemieën kent met als gevolg een hogere antibioticumconsumptie, en in een ander kalenderjaar geen enkele griepepidemie met dus een lagere antibioticumconsumptie
- Vanwege een belangrijke revisie van de ATC-DDD classificatie door de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) met betrekking tot de toewijzing van DDD (standaarddagdosis) aan de antibiotica, zijn de indicatoren retrospectief herberekend op basis van de versie van de ATC-DDD classificatie uit januari 2019, voor alle jaren sinds 2004.
- Deze statistiek moet geïnterpreteerd worden in combinatie met minstens één van de andere statistieken van hetzelfde thema (DDD, verpakkingen, behandelingen).
  - Het volstaat namelijk niet om enkel de totale omvang van de antibioticaconsumptie in kilogram of dagdosissen te kennen, maar het is belangrijk om ook te weten hoeveel mensen worden blootgesteld aan een behandeling met antibiotica. Ter preventie van de ontwikkeling van microbiële resistentie is het immers wenselijk zo weinig mogelijk mensen bloot te stellen aan antibiotica. De meeteenheden die men hiervoor kan gebruiken, zijn het aantal rechthebbenden die terugbetaling krijgen voor antibiotica, het aantal behandelingen met antibiotica die terugbetaald worden en het aantal terugbetaalde antibioticaverpakkingen.
  - Bovendien is het mogelijk om een toename van het aantal DDD's van antibiotica te constateren en tegelijkertijd een daling van het aantal behandelingen, verpakkingen en/of rechthebbenden, zoals het geval was tussen 2004 en 2010. Deze trends zijn tegenstrijdig, maar worden vaak verklaard door de toename van het aantal doses per verpakking, door een toename van het aantal tabletten per verpakking of de hoeveelheid van het actief bestanddeel per tablet.
  - De evolutie naar grotere verpakkingen in de periode 2002-2009 heeft ook een steeds betere overeenkomst tussen aantal verpakkingen en aantal behandelingen antibioticum tot gevolg. In

Code stat_004_046_At

Bronvariabelen

- SS00015-Datum van aflevering
- SS00050-Hoeveelheid
- SS00070A_Fu SS00135_Fu
- ATC_THER_L_Fu

Verwante variabelen

- stat_004_043-Part de quinolones dans la consommation d'antibiotiques - DDD
- stat_004_044-Aandeel chinolonen in antibioticaconsumptie - verpakkingen
- stat_004_045-Aandeel chinolonen in antibioticaconsumptie - behandelingen

Trefwoorden Geneesmiddelen en medisch materiaal

2004-2005 bestond een behandeling gemiddeld uit 1,11 antibioticumverpakkingen, in 2010-2011 was dit 1,09.

- Cijfers per geografische eenheid zijn gebaseerd op de woonplaats van de rechthebbende op 31 december van het jaar. In geval deze onbekend is, wordt de woonplaats op 30 juni van het volgende kalenderjaar gebruikt.
- Voor 2008 waren zelfstandigen binnen de verplichte ziekteverzekering niet verzekerd voor zogenaamde kleine risico's. Om die reden duiken zij voor 1 januari 2008 niet op in deze cijfers. Meer uitleg vindt u op de website van het RIZIV.
- Meer gepubliceerd vindt u terug in de studies die het IMA heeft uitgevoerd omtrent dit onderwerp en het Atlas Kerncijfer omtrent het gebruik van antibiotica in België.

Frequentie en timing van update: jaarlijks in Q4 worden de statistieken voor de periode 1 juli (kalenderjaar -2) tot 30 juni (kalenderjaar -1) toegevoegd.

Kleinst beschikbare geografische niveau: gemeente

Berekeningswijze
(Totaal aantal rechthebbenden met een behandeling (afleveringen binnen een periode van 7 dagen van dezelfde CNK-code met zelfde voorschrijver) met chinolonen (ATC-3 = J01M) afgeleverd in een publieke apotheek in de referentieperiode / (Totaal aantal rechthebbenden met een behandeling met antibiotica (ATC-2 = J01) afgeleverd in een publieke apotheek in de referentieperiode / 100)

Beschikbaar	2004
Aanbevolen referentie	IMA_AIM (11/03/2026), stat_004_046, Atlas IMA_AIM (accessed on 17/11/2026)
Metadata laatst bijgewerkt	11/03/2026